

Stichting Humanitaire Hulp Antillen

Raalte

Bank: NL88 RABO 0142 9881 11

E-mail: info@shha.nl

Website: www.shha.nl

Info bulletin SHHA januari 2023

Korte terugblik 2022, algemeen

De SHHA traditie - voor wat betreft opmaak van dit bulletin - wordt niet doorbroken. (zie voor de voorheen doorgevoerde aanpassingen in de opmaak: bijv. het bulletin over 2021) Bovendien behoudt dit bulletin het karakter van een jaarverslag c.q. verslag van activiteiten/ontwikkelingen.

Mede vanwege de nasleep van de Covid-19 periode (ook manifest in Cuba) valt er over de humanitaire SHHA projecten over het verslagjaar 2022 weinig concreets te melden. Projectfoto's ontbreken in dit bulletin; ook in 2022 – evenals in 2021 en 2020 heeft geen werkbezoek plaats gevonden. Dit mag overigens geenszins een traditie worden; in 2023 staat een werkbezoek op het programma.

Helaas moeten wij melden dat het belangrijkste SHHA-aanspeelpunt (coördinator) in Cuba - voor wat betreft de inhoudelijke uitvoering van projecten – in 2022 niets of weinig heeft kunnen uitvoeren; zijn medische situatie belemmert hem adequaat functioneren. Tijdens het volgende werkbezoek zal op dit vlak nog eens en detail bekeken worden of er anderszins - bijv. in de familie-relatiesfeer - mogelijkheden voorhanden zijn.

De lockdown periode (tot diep in 2022) heeft de SHHA danig dwars gezeten. In ons vorig bulletin/verslag zijn wij op een aantal aspecten, zoals de Cubaanse vaccinatiegraad, welke overigens in positieve zin ver boven de omringende landen uitstak, uitvoerig ingegaan. Ook de in Cuba ontwikkelde Covid-19 vaccins bleken/blijken succesvol. Soberana en Abdala werden/worden veelal naar lage-lonen landen geëxporteerd.

Economische/financiële situatie Cuba in 2022 en de vooruitzichten

Cuba is een land, dat “populair” is bij vele politieke-economen en in het kielzog daarvan bij vele financiële analisten, zowel in binnen-als in buitenland.

De SHHA heeft niet een eigen bureau of iets dergelijks, dat zich richt op puur economische verkenningen en het verder uitdiepen van financiële analyses.

In de loop van 2022, evenals al enige jaren daarvoor, nemen wij wel kennis van min of meer door ons zelf geselecteerde nieuwsfeiten/ontwikkelingen in Cuba.

Mede in het kader van de ons zelf opgelegde taak van het doorgeven van voorlichtingsitems volgen hierna een aantal (geselecteerde) verkenningen, veelal ontleend aan publicaties in binnenland en buitenland.

Cuba staat er nog steeds in financiële zin en qua vooruitzichten slecht voor; hiervoor zijn een aantal oorzaken aan te wijzen.

De al jaren lange bestaande boycot en de recente Covid-19 periode hebben bijv. exponentieel de toeristen stroom in negatieve zin doen afnemen.

Het in februari 1962 door de VS opgelegde economische en financiële embargo veroorzaakt in Cuba tot de dag aan vandaag grote problemen.

Reeds bij het ontstaan van de Cubaanse revolutie (1959) was al een wapenembargo afgekondigd. Later volgen nog reisverboden etc.

Allemaal maatregelen die het land met de rug tegen de muur zetten. We hebben perioden gekend dat het embargo weer enigszins verzacht werd (Carter/Clinton/Obama), doch nadien volgde er weer verharding van de maatregelen (Reagan en Trump).

Het embargo is in 1992 in de VS zelfs wettelijk vastgelegd in Cuban Democracy Act en na het neerhalen van een Amerikaans spionage vliegtuig in 1996 werd de Helms-Burton Act aangenomen. NB: Toen was de SHHA al actief in Cuba en heeft de "Període Especial" (1991 tot 2000) aan den lijve ondervonden. Sinds Helms-Burton is het verboden om handel te drijven met Cuba; de VS dicteerde een en ander ook aan andere landen.

Een soort van 2^e boycot treft Cuba momenteel: de boycot door de VS van Venezuela; een belangrijke impact voor Cuba: het wegvallen van goedkope olie uit dat land.

Cuba is inmiddels sterk afhankelijk van de invoer van vele producten teneinde de binnenlandse markt te ondersteunen.

Het bruto nationaal product is ten opzichte van omringende landen erg laag. Alleen dat van Haïti is nog lager. Ten opzichte van bijv. Nederland bedraagt het bruto nationaal product ca 10%.

In 2021 werd de Tarea Ordamiento (orderingstaak) geïmplementeerd; het voorkomen van wisselkoersverstoringen / het niet meer geldig verklaren van de peso's convertible (opheffing dubbele munteenheid) / hervorming van de staatssalarissen en staatspensioenen.

De Tarea Ordamiento beloofde veel, maar inmiddels - eind 2022 / begin 2023 - is al de conclusie getrokken dat er weinig van terecht is gekomen en zelfs op het verkeerde moment van kracht is geworden (perikelen Covid-19). De vooruitzichten voor 2023 zijn over het algemeen somber van aard.

Zo zijn de geldtransfers vanwege de Cubaanse diaspora en buitenlandse investeringen sterk terug gelopen; zo ook productie en export van suiker en nikkel. Soms moet al suiker geïmporteerd worden!!

De ten tijde van Trump opgedroogde toeristenstroom vanuit de USA heeft onder Biden nog steeds geen positieve impuls gekregen.

Cuba heeft ook nog steeds geen toegang tot internationale bankinstellingen, zoals de ontwikkelingsbanken /IMF/ e.d.

Cuba verzwijgt haar problemen niet; ook op provinciaal niveau worden de problemen onderkend, zo ook in de provincie Matanzas, waar de SHHA al vele jaren actief is.

Er is sprake van steeds minder uitvoer van medische diensten (destijds 6000 Cubaanse artsen naar Brazilië; anno januari 2023 onder het vergrootglas), dus steeds minder deviezeninkomsten.

De oorlog in de Oekraïne speelt Cuba ook parten; bijv. door de boycot van Russische schepen komen de goederen niet (6000 containers liggen voor verder vervoer te wachten) of komen te laat aan.

Het inflatiemonster tiert welig in Cuba.

Het is lastig om betrouwbare cijfers te achterhalen; in 2021 zou er nog een inflatiepercentage zijn van ca 70% en in 2022 zelfs het veelvoudige daarvan, soms spreekt men over ca 200% en soms over 400%!!!

Ten tijde van de hiervoor aangehaalde afschaffing van de peso's convertible werd er al gevreesd voor torenhoge inflatie; de prijzen voor goederen en diensten rijzen sindsdien de pan uit.

En dan is er nog de zwarte markt.

Formeel/officieel bij de banken en bij de spaarzame pinautomaten is de wisselkoers voor 1 euro zo'n 25 Cubaanse peso's; echter op de zwarte markt - veelal met behulp van de casas particulares - krijg je voor 1 euro 100 Cubaanse peso's en soms al meer!

Dus op die manier is het dagelijkse leven c.q. verblijf ter plekke anno 2023 weer niet zo duur, mits je in Cubaanse peso's kunt afrekenen. Taxichauffeurs dringen aan op betaling in euro's.

Cubanen zien dus liever de euro's dan hun eigen peso's; derhalve bij een bezoek: euro's meenemen. Willekeurig een paar voorbeelden van die hoge inflatie:

- Mojito (Cubaanse cocktail drank) is in het bij de SHHA ook zeer bekende hotel Inglaterra, centrum van Havana, in prijs verhoogd van 180 peso's naar ca 300 peso's; het ontbijt in hetzelfde hotel is gegaan van 350 peso's naar 800 peso's;
- Voor een biertje wordt nu minimaal 250 peso's neergeteld; nog niet zo lang geleden omgerekend ca peso's 50 à 60 peso's en dat bij een gemiddeld maandloon van 3900 peso's;
- De rijen bij de winkels worden steeds maar langer en langer;
- De Nederlandse organisatie kerk in nood: de honger voor de gemiddelde Cubaan neemt als gevolg door de hoge inflatie als maar toe;
- Er zijn voortdurend elektriciteit onderbrekingen: geen geld voor dure brandstof of het is er gewoon niet.

De uitzichten zijn zeer somber:

- 1980 vluchtten 125.000 Cubanen (via Mexico) naar de VS;
- 1994 vluchtten 35.000 Cubanen, veelal op vlotjes naar Florida;
- 2022 vluchtten 200.00 Cubanen naar de VS;
(Eind 1994 hebben bestuursleden van de SHHA de vlotjes/autobanden in levende lijve waargenomen. Begin januari 2023 zijn ca 300 Cubaanse vluchtelingen aangekomen op de onbewoonbare eilandengroep Dry Tortugas, zo'n 100 km uit de kust bij Key West, Florida)

Dit hoofdstuk heeft best enige omvang gekregen, doch elk item had zeker best nog verder uitgediept kunnen worden; hiervan is afgezien, teneinde alleen maar enige aandacht/besef te creëren voor de huidige situatie in Cuba, het aspect van "voorlichting" door de SHHA.

Het behoeft geen betoog dat de huidige Cubaanse situatie qua gebrek "aan alles" vergeleken kan worden met het startpunt van de activiteiten van de SHHA in 1994: "Període Especial", zie ook hiervoor.

Soms zijn er echter ook sprankjes van nieuw initiatief/hoop:

- Bavaria Nederland wil ter plekke Bavaria bier onder licentie brouwen, VS liggen dwars;
- Vietnam ontwikkelt hotels in Havana en richt een sonarpark in Mariel/Havana op;
- Canada ontwikkelt een sonarpark in Cienfuegos.

Lopende activiteiten/contacten SHHA

1. Evenals vorig verslagjaar konden geen initiatieven tot nieuwe (humanitaire) projecten genomen worden.

Bij een volgend werkbezoek zal gekeken worden in hoeverre voor de SHHA nieuwe behapbare mogelijkheden zich voordoen.

De meest recente SHHA-projecten:

- Kinderziekenhuis (werken de pompinstallaties nog naar behoren?)
- weeshuis (hier liggen nog SHHA-voorraden, wandtegels)
- Escuela de Arte (besteding van de laatste donatie nog monitoren)
- Huisartsen dokterspost / ICAP (zijn de oude Lada's nog operationeel?)
ICAP: Instituto Cubano de Amistad con los Pueblos (Cubaans Instituut van vriendschap der volkeren)

Alle projecten in Matanzas zullen uiteraard in de volgende monitoring worden meegenomen.

Als SHHA-sidestep komt Quisicube nog in beeld, een NGO organisatie, die zich met name richt op zeer kwetsbare ouderen in een arme volkswijk in oud Havana.

2. Het vorige jaar aangekondigde internationale congres (initiatief ICAP) in Moskou is in juni 2022 niet doorgegaan; geopolitieke spanningen met o.m. Oekraïne en Rusland.

We hadden ons al min of meer bereid verklaard dit congres bij te wonen, doch om begrijpelijke redenen heeft de SHHA zich tijds afgemeld.

3. Begin januari 2022 kreeg de SHHA de uitnodiging van de nieuwe Cubaanse ambassadeur in Den Haag om nader kennis te maken.

Op 18 februari reisde een drietal SHHA-ers naar Den Haag, Koninginnegracht 37, het nieuwe ambassadegebouw, annex Cubaans consulaat.

Het kennismakingsgesprek met señora Anet Pino Rivero (ambassadeur) en haar rechterhand señora Isaura Cabañas Vera (counsellor / ambassaderaad) verliep prima; diverse onderwerpen passeerden de revue, zoals de Covid-19 periode, huidige situatie in de wereld en specifiek in Cuba, de SHHA-projecten, etc.

Prompt kregen wij - via de ICAP- een uitnodiging voor een solidariteit meeting in Havana (april 2022); Hieraan hebben wij geen vervolg gegeven.

4. Eind maart kreeg de SHHA van de eerste secretaris van de Nederlandse ambassade in Havana, mevr. Joëlla van Rijn, de vraag voorgelegd of de SHHA behulpzaam wil / kan zijn - met medewerking van de bekende Cubaanse filmmaker Padron – een cultureel centrum in Havana op te richten. Op onze positieve reactie hebben wij vervolgens nog niets naders vernomen.

5. Het Cneuro centrum in Havana vroeg de SHHA, bij monde van dhr. Adianez Obrador Fragoso Msc., of wij 2^e hands computers en tandartsstoelen kunnen leveren.

Wij verzenden al een paar jaar geen zeecontainers met goederen meer naar Cuba.

6. Eind mei 2022 ontstonden de eerste contacten met dhr. Frans Wolfkamp, fondsenwerver en oprichter van de Stichting Music in Me; een organisatie die bruggen slaat middels muziekprogramma's tussen kinderen uit diverse landen. Via hem bestaan goede contacten met diverse Cubaanse musici en de Nederlandse ambassadeur in Havana, dhr. Eric Strating.

De SHHA heeft de gegevens van diverse, Nederlandse en Cubaanse contacten vervolgens gedeeld.

De voorzitter heeft dhr. Frans Wolfkamp in contact gebracht met onder meer

dhr. Michaël von Bönninghausen tot Herinkhave, directeur Covitaal Utrecht, teneinde na te gaan in

hoeverre partijen wat voor elkaar kunnen betekenen.

Op 22 augustus 2022 vond in Heek / Nienborg, Duitsland een nadere kennismaking plaats tussen een SHHA-delegatie en beide bovengenoemde heren.

Het bleek, dat er over en weer een groot scala aan Cubaanse contacten bestaat en er werd onder meer geconcludeerd, dat een concreet projectplan c.q. operationele / financiële planning noodzakelijk is om op "korte termijn" (in de loop van 2023) gestructureerd tot realisatie van de plannen te komen. De SHHA zal zich daarbij naar vermogen inzetten. De voorzitter SHHA heeft inmiddels een eerste concept van het projectplan geannoteerd.

Een gezamenlijk bezoek aan Cuba zit er voorshands niet in.

Het opzetten van muziekscholen in Cuba en het ter beschikking stellen van muziekinstrumenten is inmiddels wat naar achteren geschoven en komt wellicht in een later stadium nog aan de orde.

Situatie januari 2023: Het Havana Lyceum Orchestre, o.l.v. Pepito Mendez, denkt in augustus 2023 een Europese tournee te maken en zou wellicht een concert kunnen geven in het concertgebouw in Amsterdam.

7. Op 5 augustus 2022 vonden enorme (tank)explosies plaats in onze doelregio, de stad Matanzas. Enorme branden in het havengebied waren het gevolg; melding werd o.m. gemaakt van 14 vermiste brandweerlieden.

Diverse hulpacties werden á la minute opgestart, zowel binnenlandse als buitenlandse hulporganisaties hebben eerste hulp geboden; onze contactpersonen hebben bijgedragen aan de hulpverlening.

Bij ons volgend werkbezoek zullen wij nagaan in hoeverre de SHHA in enigerlei vorm alsnog hulp kan bieden bij de wederopbouw van het getroffen gebied.

8. In de bestuursvergadering van juli 2022 is met name melding van gemaakt van de nijpende situatie m.b.t. lokaal toezicht op de SHHA-projecten (zie ook punt 1, korte terugblik 2022 algemeen).

Wil de SHHA blijvend succesvol presteren, dan is het aanstellen van een nieuwe coördinator een eerste vereiste.

Tevens werden alle lopende zaken doorgesproken, zoals hiervoor behandeld.

SHHA-organisatie

Alle benodigde registraties zijn gecontroleerd en in orde bevonden.

In de bestuursvergaderingen is o.m. het rooster van optreden van bestuursleden aan de orde gekomen. De SHHA kent geen rooster van optreden; bestuursleden hebben in principe een zittingstermijn van 4 jaar doch blijven in functie tot herbenoeming of vervanging is geregeld; kenmerken van coöptatie.

In de oprichtingsakte is destijds vastgelegd wanneer het bestuurslidmaatschap eindigt; de in de akte genoemde situaties hebben zich niet voorgedaan.

Een ieder kan zich vinden in continuering van de huidige samenstelling en taakverdeling.

Het bestuur is qua samenstelling al jarenlang dezelfde gebleven en het lijkt er nog niet op dat zich nieuwe kandidaten spontaan aanbieden, dan wel het zittende bestuur met concrete voordrachten zal komen.

Wel dient gezegd te worden dat de huidige bestuursleden allen een dagje ouder worden!

Bestuur SHHA per 31 december 2022:

D. Assink	voorzitter
M.E. Seckel - ter Borg	secretaris
A.H.G. Huis in 't Veld	penningmeester
P.H.B.M. van Wegen	bestuurslid, algemene zaken

De fondsenwerving is door bekende oorzaken in het slop geraakt en heeft ook in 2022 weinig of geen aandacht gehad.

Wil de SHHA tot nadere invulling van projecten komen dan dienen nieuwe financiële bronnen worden aangeboord. Bij ongewijzigd beleid kan de SHHA – gezien de geringe vaste kosten – nog wel enige jaren vooruit; zie ook het gepubliceerde financiële verslag.

Januari 2023

Dick Assink, voorzitter
mede namens bestuur SHHA